(הוריות יג. ע"ש], (ה"), ירושי נזיר פ"ו ה"ז, (ה") [על עני], ועי חולין קלב: מווסי ד"ה אין, ירושי שביעית פ"ח ה"ז, ד") ע' רש"י תמורה

כג. ד"ה יאכלו, ל) וכעי"ז

כג. ד"ה אכלו, ס' (כע"ץ כמנחות מנו, ע" ירוש יומא פ"ז ה"ב, נדר פ"ח ה"א, ונ" סוף מגילה, ו) [לעיל פט.], 1) [בקירוצין לב. ד"ה כב, סטורה ע"ש, וכן כחי ב"מ לג. "ד"ה לפדמון, ח' [ע" מ"מ לג. ומו"טן, ט' [וע" מו' פסמים לט: ד"ה למ]

הגהות הב"ח

(A) במשנה ובכולן הכהניםוכו' ללוין שלוקין כל"ל ואות ו'

גליון הש"ם

מתני' כל האשמות. עיין לעיל דף לג ע"ל תוס' ד"ה סמיכת:

גם' איבטיא להו תדיר ומקודש.

עיין ירושלמי נזיר פ״ז סוף הלכה

מו אב מיי פ״ט מהלי מתידין ומוספין הלכה ז: יו גד מיי שם הלכה ח: יו מיי שיד מהלי פסה"מ

עין משפמ

נר מצוה

הלכה כב: ים ו מיי׳ פ"ט מהל' תמידין

יש ו מייי פייט מהכי תמידון ומוספון הלכה יג: כ ז מייי שם הלכה יג: כא חט מייי פייי מהלי מעה"ק הלכה י: כב י מייי פייט מהלי ממידון ומוספין הלכה ב:

תורה אור השלם

וְתְּיָה אם מעינַי הְעַרָה גַעשְׁתָה לְּשְׁנְגָה וְעֲשׁוֹ כְּל הְעַרְה פָּר בָּן בְּקֶר אִתְּד לְעלְה לְרִיח נִיחֹם לִיתְּוָה ומנְהְתוּ וְנְסְבוֹ בַּמִשְׁפָּט וִשְׁעִיר עַזִּים אָחָד לְחַשְׁת: במדבר טו, כד

מוסף רש"י

. לשנות באכילתן. רשאין דאמר קרא לך נחתים למשחה (במדבר יח) לגדולה כדרך שהמלכין אוכלין: ותבלי תרומה. תרומה (לעיל עו.):

ליקומים מתני'. וכולן הכהנים רשאין לשנות באכילתן כו'. פי׳ מצות אכילתו היא צלי ואם רוציו אכילתן היא צלי ואם רוצין לשנות ולאוכלן שלוקין הבשר בלבד בלי שום תערובת תבלין, ומבושלין בשר עם תבלין או ירק הרשות בידם. (פסקי מ"ד) (חולין קלב ע"ב) מתנות כהונה איז נאכלות אלא צלין, נראה אן נאבותו איא בנין, נואה דודאי כמו שטוב לו ונהנה יותר מצי אכיל להו, אבל אדם שטוב לו צלי כשלוק ומבושל יאכל צלי שהוא דרד גדולה יותר (מוס' חוליו . מלב:) תמיה מילתא. דהא גבי קנכ:) תמיה מילחת, דהא גבי מוקדשין תנן נמי במס׳ זבחים ובכולן רשאין הכהנים לשנות באכילתן לאכלן צלויין ומבושלין כו' אלמא רשאי לאכלם בקדירה. ואיכא למימר לאכים בקר יווי א א יא כל בדלאו דוקא אמרינן הכא צלי וחרדל, אלא שנאמר שנאכלות על השובע ובלפתן כדרך ותענוג וכל אחד כפי מה שהוא ותענוג וכל אחד כפי מה שהוא אוהב ונהנה יותר. וכן פירש אוהב ונהנה יותר. וכן פירש (כל) לתת לתוכו תבלי חולין, כקדל ע"א) משמע [בחולין (ק"ל ע"א) משמע הבכנסת חולין לעזרה אסור מדאורייתא] וקשיא לן דהא בובחים בפי התדיר משמע בי התדיר משמע בזבחים בפ׳ התדיר משמע דכניסת חולין לעזרה מדרבנן דתנן וכולן שהכהנים רשאין לשנות באכילתן לאכלן שלוקין צלויים ומבושלים ולתת לתוכם תבלין חולין, ואי חולין לעזרה מדאורייתא האיך הוא מכניס לעזרה תבלין של חולין, ותרצו רבותינו ז"ל דכל היכא דהוי כעין הקרבה אסור להכניסן לעזרה מדאורייתא כי הכא דהכי בעי למיעבד תנופה וכן ההוא דבכורים דפ׳ הספינה משום דבעי נמי תנופה, אבל כל היכא דלית ביה כעין הקרבה כגון תבלין חולין שאינם באים אלא לתקן מאכלו מותר מדאורייתא לוקן מאכלו מחוז מראורייתא דהוי כנכנס לעזרה בבגדים של חול. וה"נ גמרינן בפרק הקומץ רבא על המלח שהכהנים ניאותין בו לאכילת חולין דפרכינן חולין . מאי בעי התם ופרקינן דאמר מר יאכלוה שיהא אוכלין עמה חולין ותרומה בזמן שהיא מועטת בה שתהא נאכלת על השובע, אלמא כיון דלית בה צד . מזכח וכעין עבודת גבוה מותר. והיינו מעשה דהילל שהיה מביא והיינו מעשה דהילי שהיה מביא כבשתו חולין לעזרה ומקדישה וסומך עליה ושוחטה, דכיון שלא היה עושה בה מעשה הקרבה בעודה חולין עד שמקדישה מותר להכניסה חוליו ומציוו לרר ררי משה ז"ל

מאי לאו דחג. תימה מאי קשיא דלמא לא מיירי בדם אלא מאי לאו דמוספי החג. דשעירים הוי חטאת וכבשים עולה וקתני באברי עולה דקודמין לאימורי חטאת כדתנן:

חמאת העוף ועולת בהמה ומעשר איזה מהן קודם. וכעין בעים זו איכם למיבעי הבדתו והבדת חבירו וכיבוד

אב ואם למ"ד משל בן בפ"ק דקדושין מאי לאו דחג לא לנדבה או פרים קודמיז (דף לב.) איזה מהן קודם תקדום לבדתו איכא כיבוד אב ואם [דקודם] לאילים שכן נתרבו בנסכים וכן אילים לכבשים ב כבשים לשעירים שכן נתרבו למ"ד דמשל בן תקדום בו אב ואם איכא אבדת חבירו דאמר באלו מליאות (ב"מ דף לב.) אפילו אמר ליה אביו אל מחזיר לא ישמע לו כו' תקדום אבידת חבירו איכא אבידתו דקודמת לאבידת סכירו ⁰: תקדום חמאת העוף איכא מעשר דקדים ליה. מימה תקדום חטאת העוף מק"ו ומה עולת בהמה שהיא חמורה וכולה כליל ומין זבח קודמת כנו למעשר חטחת העוף קולם לה מעשר שאינו כליל ועולת בהמה קודמת לו אינו דין שחטאת העוף קודם לה ביו וכי האי ק"ו אמרי׳ סנהדרין (דף לה:) דרליחה דוחה שבת מק"ו ומה עבודה שדוחה שבת רליחה דוחה אותה שבת שנידחת מפני עבודה אינו דיו . שתהא רליחה דוחה אותה וי"ל דחידוש הוא הא דחטאת העוף קודם לעולה ולא גמרי׳ מיניה כחו: חרץ מאשם מצורע מפני שהוא בא להכשיר. ואם תאמר אדרבה חטאת מצורע עדיף דאכשורי ומכפר וי"ל כיון דמתן בהונות מדם האשם הוה חשיב ליה מכשיר טפי א"נ האי כל חטאות שבתורה דקתני לאו בחטאת הבאה עם החשם החמר חלח בשחר חטחות: שלמים של אמש וחמאת ואשם של יום שלמים של אמש קודמין. פי׳ בקונטרס יי דולזול

הוא להשהותם כל כך שלורת הבשר מתקלקלת ועל חנם דחק אלא היינו טעמא דשלמים של אמש אין להם היתר בו (אנינות) אלא עד הלילה וחטאת ואשם של יום עד הבקר דנאכלין ליום ולילה:

וחכמים אומרים חמאת קודמת.

והוא הדין אשם דקדש קדשים: צלויין שלוקין ומבושלין. אף על גב דקתני שלוקין והדר תני מבושלין מ"מ שלוקה בו הוי טפי מבישול כדמוכח בפרק כל הבשר (חולין דף קיא.) גבי כבד דקאמר שלוקה אוסרת ונאסרת ש:

תדיר ומקודש איזה מהן קודם. פירש בקונטרס כגון דם

עולת תמיד ודם חטאת וקשה דבריש פירקין פרשינן דמלבד עולת הבוקר

בעבודת הדם איירי ונראה כלשון אחר שפי׳ בקונטרס עולת מוספי ר"ח ופר העדה וא"ת תפשוט ממתניתין דתנא מוספי שבת קודמין למוספי ר״ח בחו דמשמע אפילו עולת מוסף של שבת לחטאת מוסף של שבת ר״ח וי״ל כיון דעולת מוסף דשבת קודמת לעולת מוסף דר"ח משום דתדירה קודמת נמי לחטאת ביו שהשוה הכתוב עולה דמוסף עם החטאת:

באליה ת"ש מאפר כהן משיח קודם לפר העלם דבר של צבור פר העלם דבר של צבור קודם לפר עבודת כוכבים פר עבודת כוכבים קודם לשעירי עבודת כוכבים דאע"ג יו דפר עבודת כוכבים עולה ושעירי עבודת כוכבים חמאת ואימא מרישא פר העלם דבר של צבור קודם לפר עבודת כוכבים בחד מינא ח מיהא לא קאמרינן דחמאת קדמה כי קאמרינן בתרי מיני אשכחן עולה דקדמה לחמאת אמרי במערבא משמיה דרבא חבר מרי חמאת עבודת כוכבים חסר א' ילחמת כתיב רבינא וו אמר יכמשפמ כתיב בהו השתא דאתית להכי אפילו תימא פרים דחג נמי כמשפטם כתיב בהו: איבעיא להו חמאת העוף ועולת בהמה ומעשר איזו מהן קודם תיקדום חמאת העוף איכא מעשר דקרים לה ליקרים מעשר איכא עולת בהמה דקרמה ליה תיקדום עולת בהמה איכא חמאת העוף דקרמה לה הכא תרגימו מין זבח עדיף במערבא אמרי יעיילא בה עולת בהמה בחמאת העוף ואגבהתה ממעשר: בהמה בחמאת החמאות שבתורה קודמות לאשמות חוץ מאשם מצורע מפני שהוא באיו על הכשר ° הכל האשמות שבתורה באין בני שתים ובאין בכסף שקלים חוץ מאשם נזיר ואשם מצורע שהן באין בני שנתן ואין באין בכסף שקלים יכשם חו שקודמין בהקרבתן קודמין באכילתן ישלמים של אמש ושלמים של יום יו של אמש קודמין לשל יום שלמים של אמש חמאתיו ואשם של היום שלמים של אמש קודמין דברי ר"מ וחכ"א חמאת קודמת מפני שהיא קדשי קדשים חוכולן הכהנים רשאין לשנות באכילתן 🐠 לאכלן צלוין ושלוקין ומבושלין הלתת או לתוכו תבלי חולין ותבלי תרומה דברי ר"ש ר"מ אומר "לא יתן לתוכו תבלי תרומה שלא

כל התדיר פרק עשירי זבחים

ואיל שני עשרונים וכבש עשרון: שכן נתרבו באליה. לענין אימוריו. ואע"ג דהשתא בעולה קיימינן שכולה כליל מיהו לד ריבוי למזבח אשכחן ביה גבי שלמים וחטאת: פר כהן משיח קודם לפר העלם דבר. מפורש טעם בהוריות פ"ב (דף יג.) כאשר ש שרף הפר הראשון ראשון יהא לפר העדה לכל מעשיו: פר העלם דבר קודם לפר עבודת כוכבים. שוה חטאת וזה עולה ואמרן לעיל [פט:] חטאת קודמת: פר עבודת כוכבים קודם לשעיר עבודת כוכבים. אלמא יש עולה קודמת לחטאת: דואימא מרישא. כלומר אדמותבת מסיפא סייען מרישא דקתני פר העלם דבר [קודם] לפר עבודת כוכבים: ומשני לה בחד מינא לא קאמרי'. דהא ודאי ניחא לי דבחד מינא חטאת קדמה: כי אמרי׳ בתרי מיני. קשיא לו

דקאמרת מין קטן של חטאת קודם למין גדול של עולה כדקאמרת ואפי׳

חטאת העוף לעולת בהמה והא הכא

דפר עולה קודם לשעיר חטחת: לחטת

כמיב. בפרשת שלח לך והיה אם

מעיני העדה נעשתה בשגגה וגו' [וכתיב התם ושעיר אחד לחטת

חסר א' לומר שאינו כשאר חטאות

שכל חטאת שבתורה הבאה עם עולה

חטאת קודמת וזו עולה קודמת]:

כמשפט כסיב. בההוא קרא ומנחתו

ונסכו כמשפט משמע כמשפט סדר

מקראו כך סדר עבודתו ופר ברישא

כתיב: אפילו חימא פרים מו וכבשים

דמוספי החג. הך מתניתין יו דתניא

לעיל כבשים קודמין לשעירים, לא

תקשה דכמשפט כתיב בהו ומשמע

כסדר האמור בענין ושעירי׳ כתובים

אחרונים: חטאת העוף ועולת בהמה

ומעשר נהמה. שלשתן עומדין:

הכא חרגימו. בבבל: מין ובח עדיף.

ויקדים מעשר ואח"כ חטאת ועולה

דאילו עולת בהמה לא מצי קדמה

לחטחת העוף מגזירת הכתוב: עיילה

בה. חשיבות דעולת בהמה שבחה

עמה והיא חשובה ממעשר שהיא

קדש קדשים וכליל ומגזירת הכתוב

החטאת קודמת ואף על פי שזו מין

זבח: ואגבהתה ממעשר. לבטל

חשיבות שם מין זבח שבו דהא בעולה

נמי איתיה לאותה חשיבות ובטיל ליה

מגזירת הכתוב הלכך יקדים חטאת העוף לעולה ועולה למעשר:

כבשים קודמין: לא נדבה. ושניהם עולה יבו: וטעמא מאי

קדמו פרים לחילים כו' שכן נתרבו בנסכים. פר שלשה עשרונים

שינויי נוסחאות א] ל"ל דנדבה. וכן נרס"י (ש"מ

אן ליל דנדבה. זכן כל טי"י (שינו, כתה"י) : ב] לכבשים שכן נתרבו בנסכים כבשים כו' (ש"מ וכעי"ו בכתה"י): ג] ל"ל ואע"ג (*ש"מ): ר] נ"ל בחד מינא לא האמרינו רן ("ס בחד מינא לא קאמרינן דחטאת ודאי קדמה כי קאמרינן בתרי מיני בתרי [נט"מ דבתרי] מיני מיהא אשכחן כו' (כי"צ): ה] ("ל יעב״ץ): ו] בהוריות יג ע"ל לימל רבא (הגרי"ב): ז] נ"ל ע שלימו בא הבשיר וכ"ה ברש"י ותוס", בא להכשיר וכ"ה ברש"י ותוס", ובמשניות בא ע"י הכשר והוא דחוק אלא שגם הרמב"ם העתיק כו בחיבורו (מלא"ש). ועי' תוי"ט: ק פויפור (נוגא ש). דעי נודי ע. ה] כשם שהן קודמים בהקרבתן כך הן קודמין באכילתן (כ"ה במשניות וכעי"ז בתה"י וש"מ): מ] נ"ל היום בכתה"י וש"מ): מ] נ"ל היום (ש"מ): י] ככתה"י וחטאת: יא] ולתת לתוכן. [וכן להלן לא יתן לתוכן] (כתה"י): יבן עולה, וטעמא כו' הל"ל (שמכ"י): הראשון שיהא ראשון לפר העדה וכו׳: יד] ומהדר ואימא תערה וכר". ידן ומהדר האימא מרישה (כתהיי): מו] פרים אילים וכבשים (כתהיי): מו] ל"ל מתניתא (ש"מ): יו] ל"ל מחרייב (שימ, כתהיי): יח] ל"ל והביאן כאחד (צ"ק), וניענ"ץ מוחק כאחד (צ"ק), וניענ"ץ מוחק . תיכת והביאן: ים] דכתיב ביה כתה"י וש"מו: בו ס"ל שלמים להשהותן כל כך שצורת הכשר מתקלקלת ואע"פ שזמן אכילתן כל היום יקדמו (כתה"י, ושמכ"ס. וע' תוס': כא] חטאת מוספין עומדין (ש"מ). וע' עו"ש וח"ל: כב] תקדום כיבוד אב ואם איכא אבדת חבירו [דקודמת כדאמרינן (צ"ק)] באלו מציאות יכול אמר לו אבא אל תחזיר ישמע לו כו' כל"ל (ש"מו: בג) ל"ל וקודמת ומיז זבח: כדן ל"ל לו (פשוט): ומין זבח. כון לייל לו (פשום). כה] נט"מ נוסף דהא מין זבח הוא אלא דגזירת הכתוב הוא ולא מחמת חשיבות קודמת וק"ו אינו אלא מכח סברא: בון היתר אכילה כל"ל (ש"מ, מין היתר אכילה ל?"ל (מ"מ). צ"ק: כזן 5"ל שליקה (מ"מ): כחן לט"מ נוסף ואע"ג דמוספי שבת כולן עולות ומוספי ר"ח חד חטאת וחד עולה: כמן לחטאת שעמה שהשוה

שימה מקובצת

שהוא בא לחבשר. (מיבת על נננסק). "סט"ג" דסטסט מצורע כמו כן בא להכשיר וגם לכפר מ"מ אינו כל כך עיקר הכשר כמו אשם שהרי מדם האשם היה על גוף המצורע על הבהונות:

בותני' קודמות לאשמות. אם היה מקריב יו חטאת ואשם היסוד: מפני שהוא בא להכשיר. את המלורע לקדשים ולביאת שקלים. דכתיב (ויקרא ה) בערכך כסף שקלים באשם מעילות

והביאן יהן חטאת קודמת כדתנן [לעיל פט.] שדמה ניתן על ד' קרנות ועל מקדש הלכך חשיבות הוא לגביה שטהרה תלויה בו: ובאין בכסף ואתי אשם תלוי ואשם גוילות בג"ש בערכך בערכך ואשם שפחה חרופה גמר באיל באיל כדאמר באיזהו מקומן (לעיל דף מח.): חוץ

מאשם נזיר. דכתיב ישו כבש בן שנתו [במדבר ה] ומדאיל בן ב' שנים בשתי סלעים כבש בן שנה לאו בשתי סלעים הוא: **כך קודמין באכילהן.** אכולהו דבני אכילה קאי כגון חטאת לאשם אשם לתודה ותודה לשלמים ושלמים לבכור: שלמים בו שבאו אמש. לעורה ושהו עד היום ושחטן: וחטחם וחשם של בו יום. עומדין להקריב: שלמים של חמש קודמין. דולוול להשהותן כל כך והוחיל ובחו רחשון יקרבו ראשון. וכן מפרש בתוספתא דובחים ופ״י ה״גן: ובכולן. בכל הנאכלין רשאין הכהנים לשנות באכילתן כגון לאוכלן ללוין שלוקין ומבושלין: לידי פסול. שטעם קדשים הנעשה נותר אוסרה: גבו' מדיר ומקודש. כגון דם עולת תמיד ודם חטאת או עומדין זה תדיר וזה מקודש ממנו כדאמרן ופט.ן דם חטאת קודם לדם עולה מפני שהוא מרלה אי נמי עולם מוספי ראש חדש ופר העדה עומדים זה חדיר וזה מקודש:

יביא התרומה לידי פסול: גמ' ° איבעיא להו

סיתדיר ומקודש איזה מהם קודם תדיר קודם סיתדיר

משום דתדיר או דלמא מקודש קדים

דקדיש תא שמע יתמידין קודמין למוספין

חולקן. ומצינו רכב רבי משה זייך שליין באבין באבין הייך שליין באבין הייך שליין משה זייך שליין משה זייך שליין משה זייך שליין משה זייך שליין משה בפרק בי מהלכות אחיטה שאטור להכניס שם אפילו לחם ופירות. ואפשר שדעת רבינו ז"ל דהיינו איסורא דרבנן כי היכא דמעייל להו תמן שלא לצורך, שלא התירו חכמים אלא הכנסת מלח דאית ביה צד מצוה וליכנס בבגדי חול דלא אפשר בלאו הכי, וכן הלל דלא אפשר בלאו הכי משום דכי תחדל לנדור, אבל היכא דעביד שלא לצורך מצוה כלל אף על גב דלא עביד בה עבודת גבוה אסור מדרבנן, כל שכן אי הוי לחם בלחמי תודה ופירות בפירות ביכורים ועביד בהו כעין עבודה דהשתא איכא אסורא הייל שום דכי תחדל לנדור, אבל היכא דעביד שלא לצורך מצוה כלל אף על גב דלא עביד בה עבודת אכו"ל (ייענ"ל מולין שס):